

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2001. április 3.

VIII. évfolyam, 12. szám

t e c h n i k a

Olvassa
on-line
kiadásunkat a
WWW.COMPTech.HU
internet-
oldalakon!

HANNOVERI hamburger

8-9. OLDAL

www.comptech.hu

DIGITÁLIS MÁSOLO

max. A/4 méret
15 lap/perc
600x600 dpi felbontás
256 szürkeárnyalat
50-200% zoom

**Az egyiket
ingyen adjuk**

DIGITÁLIS NYOMTATÓ

max. A/4 méret
15 lap/perc
600x600 dpi felbontás
256 szürkeárnyalat
16 MB RAM

akció*
209.000,-

Minolta
Magyarország Kft.
Telefon: 06 1 206-2266

MINOLTA

www.minolta.hu

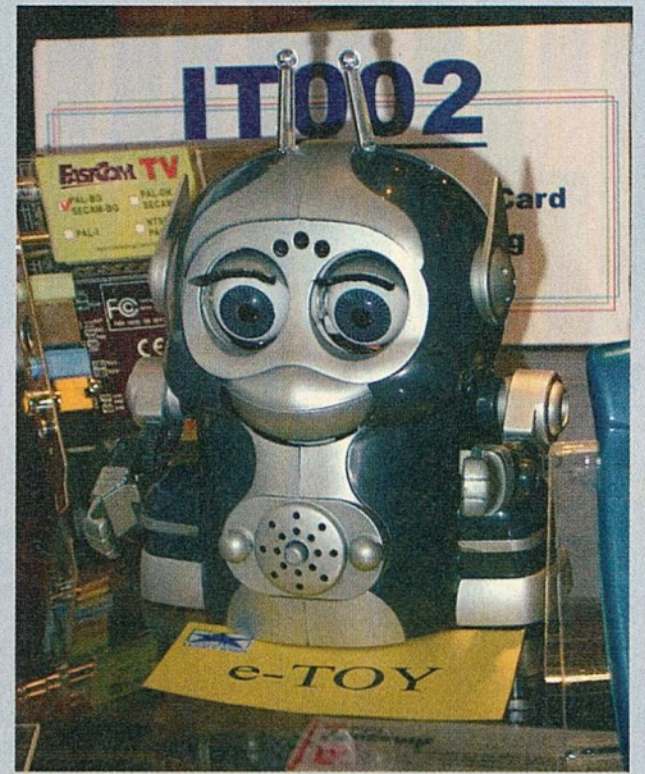
* Akciós nettó végfelhasználói ár. Az akció 2001. március 31-ig tart.

CEBIT 2001

FÜLÖP NORBERT FELVÉTELEI

A huszonhat pavilon egyike

Taroltak a játékrobotok

A kongresszusi központ
a vásárváros közepén

Mindig akadt szakmai segítség

Mi mindenre jók a használt alkatrészek?

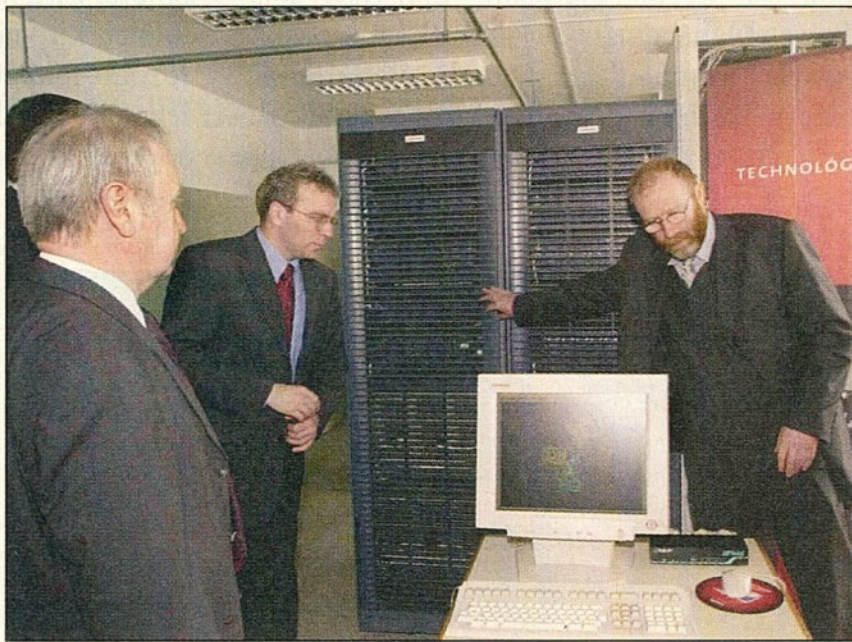
Munkatársaink hannoveri tudósítása a 8-9. oldalon olvasható

KÉTMILLIÁRDOS ADOMÁNY a magyar felsőoktatásnak

► (Munkatársunktól) Csúcstechnikát képviselő eszközökkel gyarapodott két felsőoktatási intézmény, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem. A múlt héten Pokorni Zoltán oktatási miniszter adta át jelképesen azt a két Compaq szuperszámítógépet, melyeket az amerikai számítástechnikai cég hazai leányvállalata térítésmentesen bocsátott az ELTE és a BME rendelkezésére.

Dr. Beck György, a Compaq Computer Magyarország Kft. vezérigazgatója a két szuperszerver mellett további 20, a világ legkorszerűbb, 64 bites Alpha processzorára épülő Compaq szerverre hirdetett meg pályázatot a hazai felsőoktatási intézmények részére. A pályázatok részleteit április elején hozzák nyilvánosságra, és a gépe-

ket a Compaq még ebben a tanévben a nyertes intézmények rendelkezésére bocsátja. Az adományozás összértéke meghaladja a kétmilliárd forintot és része a Compaq azon törekvésének, amelynek keretében évek óta támogatja a hazai felsőoktatást, az informatikai szakemberképzést.

Telenor: MAGYARORSZÁGI FEJLESZTÉSEK

► (Munkatársunktól) A Telenor Magyarország létrehozta saját úrtávközlő földi állomását (uplink) Budapesten, amely a Telenor Broadband Services AS tulajdonában lévő THOR III. műholdra csatlakozik. – adta hírül a cég múlt heti sajtóközleményében. Az állomás lehetővé teszi, hogy a Telenor, a több mint 30 országban jelen lévő norvég távközlési, adatátviteli és kommunikációs szolgáltató a műholdas televízió-, rádió- és digitális tartalomszolgáltatás teljes körét biztosítsa Magyarországon.

A THOR III. műhold a közép-európai műsorszórási piacot szolgálja ki. A Telenor feladata a műsorszolgáltató és a néző közötti kapcsolat biztosítása, azaz a műholdas kapcsolat megteremtése, a műsorok kódolása, a folyamat ellenőrzése és az irányítás összehangolása. A létrehozott feladóállomás az első lépés ahhoz, hogy a digitális átviteli technika segítségével az előfizető közvetlenül jusson az igényeinek megfelelően összeállított televíziós csatornákhöz.

A feladóállomás létrehozása kulcsfontosságú a Telenor regionális terveinek szempontjából, melyek középpontjában a magyarországi fejlesztések állnak.

MatávCom – HP EGYÜTTMŰKÖDÉS

► (Munkatársunktól) A MatávCom és a Hewlett-Packard Magyarország együttműködési megállapodást kötött – jelentették be a múlt héten Budapesten tartott közös sajtótájékoztatón. A megállapodás alapja, hogy a MatávCom a komplex vállalatirányítási rendszer (ERP) és az úgynevezett „szoftver közmű” (ASP) irányába mozdult el, melyek installációjánál és üzemeltetésénél Hewlett-Packard eszközöket kíván alkalmazni. A megállapodás értelmében a HP teszt-, és a működéshez szükséges technológiai eszközöket biztosít, a hálózati infrastruktúra üzemeltetését és a rendszer támogatását a MatávCom vállalja.

Bedő Erik, a MatávCom, és Pesti István, a Hewlett-Packard Magyarország első embere a sajtótájékoztatón hangsúlyozta, hosszú távú lehetőséget látnak az ASP szolgáltatásban és az együttműködés további bővítésében. A két cég közötti kooperáció egyébként több éves múltra tekint vissza, 1997-től – a most kötöttet is beszámítva – hét témában működtek együtt sikeresen.

enter

VÁSÁRI PILLANATKÉPEK

Véget ért minden informatikai vásárok legnagyobbja, a Hannover melletti CeBIT. Az, hogy a CeBIT nagy, bizony enyhe kifejezés – a CeBIT óriási, hatalmas, sőt, gigantikus. Ahhoz, hogy A-tól Z-ig bejárjuk, több nap kellene, mint amennyi ideig maga a vásár tart. Tudják ezt a látogatók és szervezők is, ezért igyekeznek témák szerint csoportosítani. Ennek ellenére a masszív CeBIT – túladagolásban szenvedőket könnyű volt azonosítani: üveges szemek, tétova léptek. A páciens általában mindkét vállán valamely kiállító reklámszatyrát cipeli, benne sok-sok kilónyi prospektussal. Az egyik legjobb reklámfogást a Panasonic eszelte ki, az ideji CeBIT abszolút slágercikke lett a mobiltelefon alakú lufi, melyért az elszántabbak akár órákat is hajlandóak voltak sorban állni. Persze az is lehet, hogy a héliumos lufik segítségével akartak könnyíteni a prospektushalmok súlyán.

Együtt kell azonban éreznem a nézelődők azon rétegével, melyet leginkább a barátnők alkottak. Bizony, számukra nem lehetett könnyű ez a pár nap. Lányok, degeszre tömött hátizsákkal, pár elmaradhatatlan Panasonic-lufival elgyötörtön követték szívük választottját, miközben ő pár méterrel előrébb ide-oda csapódott a standok között.

A kiállítóknak meg kellett küzdeniük potenciális ügyfelek figyelméért. Ezért aztán minden nagyobb cégnél szinte folyamatosan zajlottak a különféle bemutatók, szemináriumok, sorsolások. A nyüzsgésből ítélve nem is volt az ablakon kidobott pénz, amit a cégek erre költöttek. Hogy mennyire nem, az igazából ezután derül ki.

Rosta Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalapító: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztő: TÓTH IBOLYA ► Lapterv: FÁBIÁN ISTVÁN ► Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILA ► Tördelőszerkesztő: VÁRAI MIHÁLY ► Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR ► Címlap: BATHA LÁSZLÓ ► Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: KORDA SÁNDOR ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komócsy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesign: Big Byte Bt. ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

MEMBER OF
IVSZ
TAGJA

← technika

HARMADIK GENERÁCIÓS

fejlesztőközpont

► (Munkatársunktól) A Panasonic bejelentette, hogy Matsushita Mobile Communications Development of Europe Ltd. (MMCDE) néven új műszaki fejlesztési vállalkozás alapítására készül az Egyesült Királyságban. Ennek feladata a GSM és 3G szabványú mobiltelefonok fejlesztésének felgyorsítására. A Panasonic a jövő évben kezdi meg a harmadik generációs UMTS mobiltelefonok szállítását az európai telefonszolgáltatók számára. Takashi Kawada, a japán Panasonic elnöke szerint a 3G rendszerek terén szerzett technológiai versenyelőnyt kihasználva a cég három éven belül akár 10 százalékra is növelheti piaci részesedését, melyben az új vállalkozás kulcsfontosságú szerepet játszhat majd.

A Nasdaq

EURÓPA FELÉ TERJESZKEDIK

► (MTI) A New York-i forgalmazói piac, a Nasdaq 58 százalékot vásárol a küszködő európai fejlett technológiai forgalmazói piacból, a brüsszeli Easdaqból, és átszervezés után Nasdaq Europe néven működteti tovább – közölte a New York-i piacot működtető forgalmazói szövetség. A vételárat nem hozták nyilvánosságra.

A kezdeti 58 százalék hosszú távon 51 százalékra csökken, új részvények és a forgatható részvényigérvények (warrant) kibocsátása után – tették hozzá. A Nasdaq májusban vagy legkésőbb júniusban új európai kereskedési rendszerrel látja el az Easdaqot. A társulás egy lépés a Nasdaq stratégiájában: létrehozni egy világméretű elektronikus tőzsdeparkettet – közölték. A Nasdaq közleménye szerint más európai tőzsdékkal is tovább tárgyalnak, de erről mást nem közöltek. Korábban, februárban a Nasdaq vezetői azt mondták, hogy tőketársítással járó stratégiai partnerséget akarnak létrehozni valamelyik nagy európai piaccal ez év végéig: a londoni vagy a frankfurti értéktőzsdével, avagy a párizsi, a brüsszeli és az amszterdami értéktőzsdét összefogó Euronexttel.

Egérújdomság – OPTIKAI-RÁDIÓS MUTATÓESZKÖZ

► (Munkatársunktól/pcwelt) Elkészült a Logitech első, optikai-rádiós egere. A Cordless MouseMan Optical egyesíti a vezeték nélküli számítógépes mutatóeszköz előnyeit az optikaival. Hüvelykujjbillentyűje és kerek gombja révén különösen kényelmes a használata, ráadásul valamennyi Windows-alkalmazással együtt futtatható. Az egeret Smart Power Managementtel látták el, ami jócskán növeli a működtetőelemek élettartamát. Használton kívül az egér kikapcsolódik, alvó állapotba kerül; letapogatási frekvenciája ezáltal a másodpercenkénti 1500-ról mind-

össze 2-re csökken. Mihelyt megmozdítják, tüstént fölcsozdik, és az eredeti gyorsasággal működik. Az optikai letapogató működése meglehetősen egyszerű: a szenzor folyamatosan összehasonlítja a képernyőfelület képeit, és ezáltal a legkisebb változásokat is észleli. A változás révén jön létre az elmozdulás. Ez a funkció csaknem valamennyi felületen kifogástalanul működik, csupán tükröződő felületek vagy 3D-egérpadok esetén lehetnek gondok. A készülék felbontóképessége elődjének kétszerese, 800 dpi, így pontossága tovább finomult.

LELEMÉNYES

vírusíró

► (MTI) Amerikai közlés szerint újfajta számítógépvírus ütötte fel a fejét: olyan, amely mind a Windows, mind a Linux operációs rendszerrel működő számítógépeket meg tudja fertőzni. A W32.Winux minden olyan Windows- vagy Linux-alkalmazásra képes lecsapni,

amely legalább 100 kilobyte méretű. Az „alvó vírus” aktiválásához csak annyi kell, hogy valaki megnyissa a fertőzött fájlt vagy az elektronikus levélhez csatolt, ártalmatlannak látszó üzenetet. A mostani víruskészítő leleménye abban rejlik, hogy a W32.Winux halatlanul egyszerű programozási nyelven, „assembly language”-ben íródott, és ez teszi képessé arra, hogy mind a Linux-, mind a Windows-rendszereket tönkretegye.

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a vírus a jelek szerint nem képes túl gyors terjedésre. Eddig csak Intel Pentium processzorral ellátott személyi számítógépeken terjedt tova, ami egyben azt is jelenti, hogy a Sun Microsystems Linuxot futtató szerverei mentesek maradtak tőle. Fő gyengesége ennek a vírusnak, hogy nem képes önmagát „e-mailésíteni”, vagyis nem tudja magát befészkelni a számítógép e-mail címjegyzékébe úgy, hogy onnan aztán sokszorozottan és automatikusan terjedjen tovább.

LINUX-felmérés

► (Munkatársunktól) Egy németországi felmérés szerint a PC-tulajdonosok mintegy 56 százaléka hallott a Linuxról, míg 10 százalékuk használta már ezt az alternatív operációs rendszert. Ugyanezen felmérés alapján elmondható, hogy jelenleg a Linux a második leggyakrabban használt operációs rendszer, természetesen a Windows mögött. Fontos adat, hogy a megkérdezettek körülbelül 23 százaléka fontolóra venné, hogy Linuxra váltson, amikor fejleszti operációs rendszerét. A kimutatás szerint, amikor valaki Linuxra vált, azt legtöbbször a nagyobb stabilitás, megbízhatóság miatt teszi. A Linux disztribúciójáról ismert német SuSE cég a nemrégiben befejeződött hannoveri CeBIT-en jelentette be, hogy egy-másfél éven belül nyereségessé válhat, ami a Linux kétségtelen előretörését jelenti.

E HETI KÉRDÉSÜNK

Minek a rövidítése az „EGP”?

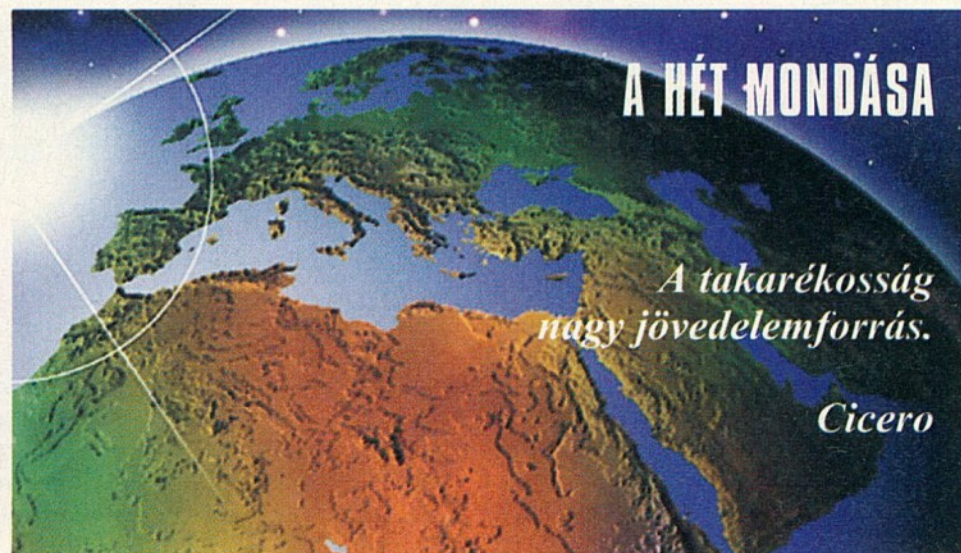
1. Exterior Gateway Protokoll
2. Extended Game Priority
3. Extreme Gold Preference

(7 pont)

A HÉT MONDÁSA

A takarékoság nagy jövedelemforrás.

Cicero

Bónusz 2 pont
2001. 04. 3.

MINŐSÉGI UGRÁS a GSM-ben

AMÍG AZ ELŐFIZETŐK CSAK TELEFONÁLÁSRA HASZNÁLTÁK A MOBILTELEFONT, A GSM TÖKÉLETES MEGOLDÁSNAK BIZONYULT.

DE A FEJLŐDÉS VISZONYLAG HAMAR MAGÁVAL HOZTA AZ ADATÁTVITEL IGÉNYÉT, ÉS EZ MÁR KOMOLY GONDOT OKOZOTT.

A GSM SZABVÁNY ALAPESETBEN 9,6 kB/S SEBESSÉGET TESZ LEHETŐVÉ, EZT NÉMI TRÜKKÖZÉSSEL ÖTVEN SZÁZALÉKKAL NÖVELNI LEHET, DE EZ A FELSŐ HATÁR.

Van egy módszer, a HSCSD, a nagy sebességű áramkörkapcsolt adatátvitel, amellyel akár négy beszédcsatornát is össze lehet fogni, és ezzel négyszeresé tehető az adatátvitel, de ennek és az összes eddigi megoldásnak van egy nagy hátránya: amíg él a kapcsolat, lefoglalja az összeköttetést. Ez pedig azzal jár, hogy a teljes időre ki kell fizetni a kapcsolat árát, függetlenül a küldött vagy letöltött adatok mennyiségétől.

A mobilinternet és a WAP elterjedése irányította rá a nagyközönség figyelmét az adatátvitel fontosságára, és szinte kikényszerítette a szolgáltatókból a GPRS bevezetését. Ez a betűszó (General Pocket Radio

System – általános csomagkapcsolt rádiórendszer) azt jelenti, hogy bár az összeköttetés folyamatos, a készülék csak addig foglalja le a csatornát, amíg az adatforgalom zajlik. Így egyetlen csatornát több készülék is használhat, és fizetni sem az eltelt idő, hanem az adatmennyiség után kell – ismertette röviden a GPRS lényegét Maradi István, a Westel üzemeltetésért és hálózatfejlesztésért felelős ügyvezető igazgatója.

Az sem lényegtelen szempont, hogy a GPRS jóval gyorsabb összeköttetést tesz lehetővé. Elérhető akár az ISDN-sebesség is, de a ma használható, mintegy 30 kB/s-os adatátvitel is elismerésre méltó. Ezzel a sebességgel és az

állandó összeköttetéssel már jól lehet a WAP és a mobilinternet-alkalmazásokat használni, amelyek eddig az adatátvitel lassúsága miatt nem terjedtek el a várt mértékben.

– Óriási előnye a GPRS-nek,

hogy alapvetően a GSM-technológiára épül. Ezért, bár nagyon komoly hardver- és szoftverfejlesztés kell hozzá, viszonylag gyorsan bevezethető. A Westel – jelenleg egyedüli magyar szolgáltatóként – már hetven százalékos lefedettséget nyújt, és rövidesen mindenütt használható lesz a GPRS – jegyezte meg Maradi István.

Ahhoz azonban, hogy a GPRS tömegméretekben elterjedjen, készülékekre, alkalmazásokra is szükség van. Az alkalmazások egy része már ma, hagyományos WAP-összeköttetéssel is elérhető, az újabbak fejlesztése is gőzerővel folyik. Úgy tűnik, rövidesen készülékekből is lesz választék, a C e B I T - e n ugyanis az összes jelentős gyártó bemutatta GPRS-telefonjait. Amint ezek forgalomba kerülnek, az IP-alapú GSM-adatátvitel robbanásszerű elterjedése várható, és ezzel együtt új szakaszába lép a mobilkommunikáció.

L. L.

Még nem tudja, hol helyezze el szerverét?

- Ahol **nagy sávszélesség** áll rendelkezésre.
- Ahol választhat a **távközlési szolgáltatók** közül.
- Ahol **biztonságban** van a szervere.
- Ahol **24 órából áll egy nap**.
- Ahol **szünetmentes üzemeltetést** garantálnak.
- Ahol **számos hosting opció** közül választhat.
- Ahol **számos extra szolgáltatást** vehet igénybe.

Ugye most már tudja, hogy hol helyezze el szerverét?

Interware, Magyarország vezető co-location szolgáltatója • www.co-location.hu

 Interware
a Nupremis Company

További információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

PSINet,
Inter.net,
Webigen

HÁROM CÉG LETT az Elenderből

Február végén, a cégbírósi bejegyzéssel hivatalosan is befejeződött az a folyamat, amely 1999 szeptemberében kezdődött. Akkor vette meg az Elender Rt.-t a PSINet, a világ egyik legnagyobb internetszolgáltató vállalata. Röviddel a megvásárlást követően bejelentették, hogy a magyar vállalatot is hozzáigazítják a cég nemzetközi struktúrájához, azaz különválasztják az üzleti és a magán-előfizetőket, és eladják a tartalomfejlesztési üzletágat.

Első lépésként a tartalom- és alkalmazásfejlesztés került új tulajdonoshoz, létrejött a Webigen Rt., amely lényegében a PSINet-től függetlenül folytatja tevékenységét. Második lépésként bejelentették a két jogutód, a PSINet Magyarország Kft. és az Inter.net Magyarország Kft. létrejöttét, és megtörtént a cégen belüli szétválasztás is, de jogilag ez csak most vált érvényessé. A folyamat közben jelentős személyi változások is történtek: az átalakulás során az üzletágak élére új vezetők álltak. A vállalati internetszolgáltatásokban piacvezető PSINet Magyarország Kft. 2000. december 1-jétől két ügyvezető igazgató, Berki Endre (korábbi vezérigazgató-helyettes) és Graur Tamás (korábbi kereskedelmi igazgató) irányításával működik. A PSINet magyarországi country manageri pozíciót egyidejűleg Graur Tamás

vette át. Dr. Kóka János, aki az Elender Informatikai Rt.-t négy évben keresztül cégvezetőként irányította, majd az utóbbi 14 hónapban mint a PSINet country managere tevékenykedett, a PSINet európai vezetőtestületében kapott alelnöki tisztséget. Új feladata az európai üzletfejlesztés irányítása.

Nem mondhatók tehát unalmasnak az utóbbi hónapok, és ahogy a dolgok állnak, az elkövetkező időszak sem lesz az. A PSINet Magyarország nagyszabású tervek megvalósítására készül, de mielőtt erre rátérnénk, nem hagyható ki a kérdés: mennyire érintik a magyar leányvállalatot az anyacég tőzsdéi problémái?

– Egyszerű lenne sommásan azt válaszolni, hogy semennyire, de ez azért nem lenne igaz – vá-

laszol Graur Tamás country manager. – Annyiban mindenképpen hat ránk, hogy a sajtó munkatársai sűrűbben keresnek bennünket, és megkérdezik: mi lesz velünk? Nos, eddig mindent sikerült megnyugtattunk, ugyanis a vállalat felépítése olyan, hogy az amerikai központ problémái közvetlenül nem be-

folyásolják a mi működésünket. Az anyavállalat, az ashburni (Virginia állam) székhelyű PSINet Inc. több regionális központon keresztül irányítja világméretű szolgáltatását. Mi a PSINet Europe-hoz tartozunk, és ez a szervezet kifejezetten eredményesen dolgozik. A nagy infrastruktúrális beruházásokat már befejezték, ezek árát kifizették, tehát az európai vállalatokat nem nyomasztják adósságok.

Ugyanez mondható el a

PSINet Magyarországról is. A vállalat eredményesen működik és komoly tervek végrehajtására készül. Ezek között talán a legfontosabb a piacvezető szerep megtartása. Ma nekik van a legtöbb vállalati, bérelt vonalas ügyfelük, és országos hálózatukban mindenhol tudnak menedzselt vonalas összeköttetést kínálni. Ez a szolgáltatás különösen fontos azoknak a vállalatoknak, ahol a megbízható internet-összeköttetés az üzletmenet kritikus eleme. A menedzselt vonalaknál ugyanis az esetleges hibák többségét már az előtt javítani lehet, mielőtt azok tényleges problémát okoznának, vagy ha ez nem lehetséges – például egy kábelszakadásnál –, azonnal tartalék útvonalat tudnak biztosítani.

– Magyarország most kezd igazán belépni az internetkorszakba. Ezt mi azon vesszük észre, hogy egyre nagyobb az igény a minőségileg igényes, értéknövelt szolgáltatásokra. A több telephelyes vállalkozások például mind többször igénylik a virtuális magánhálózat kialakítását. Ilyenkor olyan nagy sebességű internet-összeköttetést biztosítunk, hogy a felhasználó úgy érzi, a saját belső hálózatán dolgozik. De felfutóban van a hosting szolgáltatás is. Ez azt jelenti, hogy elhelyezzük a felhasználó szervert egy megfelelően biztonságos helyen, üzemeltetjük a gépet, elvégezzük a mentéseket, karbantartásokat. Sőt, ma már arra is van lehetőség, hogy a szervert is mi adjuk, a felhasználónak csak annyi a dolga, hogy használja – mondta Graur Tamás.

Külön érdekessége a hostingnak, hogy a szerver esetleg nincs is Magyarországon. Ma már a nemzetközi vonalak sávszélessége olyan nagy, hogy a gép bárhol lehet, a felhasználó úgy érzi, mintha a szomszéd szobában működne. A magyar vállalatok is több helyszín közül választhatnak, akár igénybe vehetik a március végén átadott genfi data-centert is.

L. L.

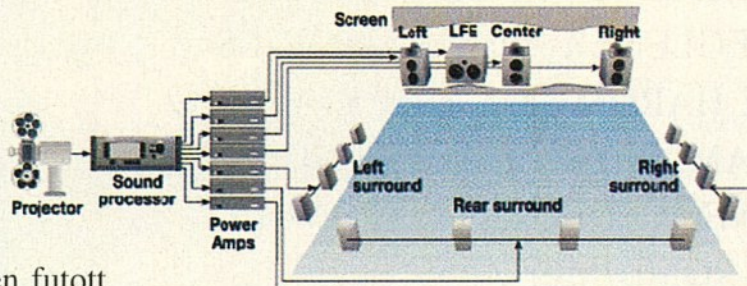
A TÉRANGZÁS jövője

A HÁZIMOZIK MÁR HAT HANGSZÓRÓBÓL KÜLDIK FELÉNK A FILMEK ALÁFESTŐ ZENÉJÉT, A SZÍNÉSZEK HANGJÁT. SOK FEJLESZTŐNEK, TECHNIKUSNAK AZONBAN MÉG EZ SEM ELÉG, MÁR HÉT-NYOLC CSATORNÁS RENDSZEREKRE KEVERIK A HANGOT.

A hangosfilm megjelenése után nem sokkal, már 1941-ben a Disney Fantasia című filmjében alkalmazták a többcsatornás hangot (3 optikai csatorna, ami külön filmtekercsen futott a rajzfilmmel szinkronban), mégis sokáig a mono és a sztereó uralkodott a mozikban. 1976-ban mutatta be a Dolby Stereonak nevezett, de már 4 csatornás szabványát, azután 1992-ben következett a már hatszatornás Dolby Digital – és innen jelentősen felgyorsult a fejlődés.

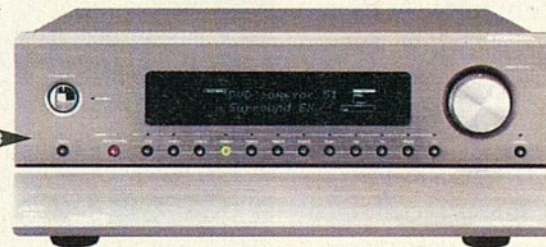
Mint megszokott, George Lucas és kompániája a fő mozgatórugó ezen a területen is. A Dolby Laboratoriesszal összefogva kidolgozták a Dolby Digital továbbfejlesztett változatát. Hívják Dolby Digital Surround EX-nak és THX Surround EX-nek is (a THX jelölés a Lucasfilm minőségbiztosítási szabványát jelzi a névben). Azokon az erősítőkön, melyek számára nem idegen az ilyen jel,

ráadásul THX Ultra 7.1 néven jelzik. Itt ugyanazt a módszert alkalmazzák, mint a Dolby Surround Prologicnál, vagyis két csatorna jelébe belekevernek még egyet, mátrixkódolással. Ezzel a módszerrel kapnak még egy plusz hátsó csatornát, melyet ezek a 7.1

jelölésű erősítő két hátsó effekt hangszóróra küldenek ki (tehát a plusz két csatorna is mono), így lesz kettővel több, mint a Dolby Digitalnál, vagyis összesen négy hangszóró dühörög a hátunk mögött. Erre azért volt szükség, mert a mögöttünk elhaladó hangokat kevésbé tudjuk pontosan pozicionálni.

A Surround EX természetesen George Lucas filmjénél mutatkozott be

SZEGÉNY EMBER CSÚCS-TECHNOLÓGIÁJA

Mit tehet a szegény magyar házimozirajongó, ha Surround EX (Terminátor SE, Joan of Arc, Viharzóna...) hanggal megáldott filmjeit teljes élvezeti értéken szeretné megtekinteni, de esélye nincs arra, hogy ilyen erősítőt vegyen otthonra? Beveti a híres leleményességét. Az ötlet egyszerű, a Dolby Digital erősítő hátsó csatornáinak jeleit ráköti egy Dolby Surround Prologic erősítőre is, ami dekódolja neki a plusz hátsó csatornát, így meg is van a nem annyira THX, de Surround EX rendszer. - Ezzel kapcsolatban érdemes felkeresni a www.lx.hu DVD fórumát, ahol a témát a hozzáértők kivesézték, és tapasztalataikat is közreadják.

először, 1999 májusában, a Star Wars: Episode 1 – The Phantom Menace című filmmel. Az első európai Surround EX film Luc Besson Jeanne D'Arc-sztorija volt. A szabványt úgy alakították ki, hogy visszafelé is kompatibilis legyen, tehát ezek a filmek ugyanúgy lejátszhatóak „hagyományos” Dolby Digital erősítőkön, egy hangszóróval kevesebben is.

Persze a konkurencia sem pihent eközben, a DTS-szabvány kidolgozója, a Digital Theater Systems is előállt a saját megoldásával. Ők a rendszerüket DTS ES-nek nevezik (ES – Extended Surround, vagyis kiterjesztett). Ebből máris kétféle létezik, az egyik ugyanazt a módszert alkalmazza, mint a Surround EX, vagyis a két hátsó csatorna jelébe mátrixmódszerrel kerül bele a plusz hátsó-középső effektcsatorna. A valódi 6.1-es megoldásukat DTS ES Discrete 6.1-nek hívják, és itt tényleg külön jelet kap a hátsó-középső hangszóró. Az első, ezzel a módszerrel kevert film a The Haunting volt, a tavalyi év során. Azt azonban még nem használták ki, hogy ezzel a módszerrel lehetőség lenne még egy csatorna megszólaltatására, ami a

szabványokban benne is van, és Top Surroundként ejtenek róla egy-két szót. Így elképzelhető, hogy ne csak síkban haladjanak körülöttünk a hangok, hanem a fejünk felett is megszólalhatnak.

lallassanak.

A mai erősítők hozzáállása a Surround EX-DTS ES rendszerekhez még kicsit rendezetlen. Hiába számítanak a több ezer dolláros csúcskategóriába az ezen hangszabványok megszólaltatására képes házimozir erősítők, némelyikük csak az egyiket ismeri, a többi csak a másikat. Jelenleg csak a Denon két készüléke az, amelyek képesek mindkét szabványt kezelni, de az árak természetesen messze átlagon felüli.

Dusa Gábor

gabord@comptech.hu

Kiállítás élő bemutató rendszerekkel
10h-16h-ig, szakmai előadások minden
nap 10h-15h-ig

A részletes program igényléséhez
valamint a regisztrációhoz kérjük hívja
Szász Annamáriát a 238-8213-as
telefonon, vagy küldjön e-mailt az
erdelyi@avaya.com címre!

AVAYA

communication

Kommunikáció korlátok nélkül

Szeretné megismerni az
IP telefónia • Gigabit Ethernet • vezeték nélküli LAN
• VPN • call center • CRM
technológiák egyik vezető gyártóját?

Akkor ne hagyja ki az alkalmat!

A háromnapos kiállítás és szakmai előadásorozat keretében bemutatjuk teljes portfóliónkat.

Április 10.

Avaya ECLIPS: IP telefónia megoldások vállalati felhasználók számára.

Április 11.

A Gigabit Ethernettől a virtuális magánhálózatokig.

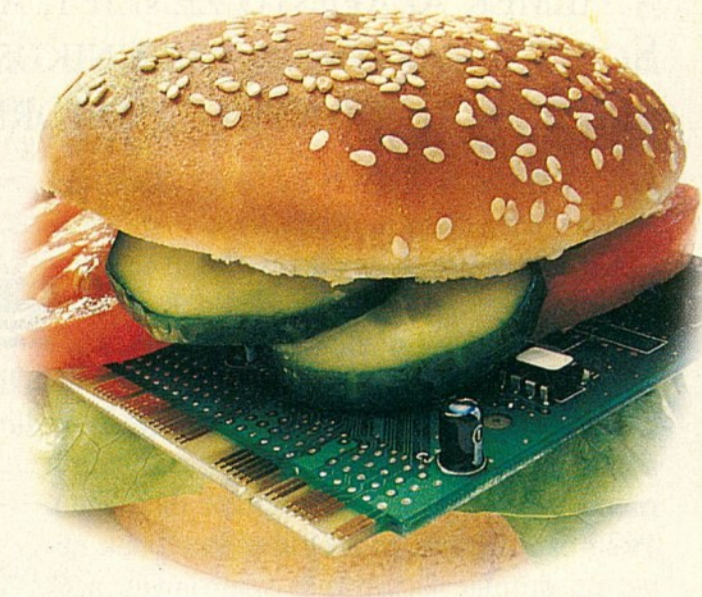
Április 12.

Ügyfélkapcsolat felsőfokon: Avaya kontakt center és CRM megoldások.

Helyszín: MASPED Event Hall, 1039 Budapest, Lomb utca 16.

HANNOVERI *hamburger*

A CEBIT-RE, A VILÁG LEGRANGOSABB NEMZETKÖZI INFORMATIKAI ÉS TELEKOMMUNIKÁCIÓS KIÁLLÍTÁSÁRA A VILÁG MINDEN RÉSZÉBŐL SEREGLENEK A KIÁLLÍTÓK ÉS A LÁTOGATÓK. IDÉN MINDÖSSZE HÁROM MAGYAR KIÁLLÍTÓ KÉPVISELTE ITT ORSZÁGUNKAT, AMI A TAVALYI 21 CÉGHEZ KÉPEST JELENTŐS VISSZAESÉS. NEGYEDIKKÉNT OTT VOLT A GRAPHISOFT IS, ARCHICAD HÁROMDIMENZIÓS TERVEZŐPROGRAMJÁVAL, ÁM MIVEL NÉMET IRODÁJÁN KERESZTÜL ÁLLÍTOTT KI, NÉMET CÉGKÉNT SZEREPELT.

Connectivity, azaz összekapcsolhatóság. Ezzel a szóval lehetne talán a legpontosabban kifejezni az idei CeBIT lényegét. A Hannoverben megrendezett informatikai és telekommunikációs szuperkiállításon és vásáron szinte mindenki igyekezett valamilyen módon kihangsúlyozni, hogy termékei képesek a világhálóra vagy akár csak a vállalati intranetre kapcsolódni, és azzal együttműködni. Legyen szó akár irodai berendezésekről, akár számítógépekről, a lényeg a kommunikáció.

Összekötött irodák

A legnagyobb irodai alkalmazásokat gyártó cégek mind-mind igyekeztek valamilyen módon bemutatni az általuk elképzelt jövőt. Így például a Sharpnál az érdeklődők megtekinthették a Digitális Irodai Hálózatot. Itt gyakorlatilag minden elképzelhető eszköz (a nyomtatóktól a POS-terminálokig) képes egy hálózatot alkotva működni. Ennek előnyei például olyan esetekben mutatkoznak meg, amikor a beszkenelt dokumentumot a lapolvasó automatikusan e-mailben küldi el a hálón keresztül.

A Xerox szintén a hálózatok előnyeit igyekezett bemutatni a standján. Igen érdekes megoldás például a Mobile Port nevű rendszer – tulajdonképpen egy központi dokumentumtároló –, mely WAP-on keresztül is elérhető. Így felhasználói a mobiltelefonjuk segítségével a tárolt fájlokat elérhetik, azokat faxra, nyomtatóra küldhetik vagy e-mailben továbbíthatják.

A Hewlett-Packard sem kívánt lemaradni a versenytársakhoz képest. Az új LaserJet széria számára az internet is elérhető, köszönhetően az úgynevezett Embedded Virtual Machine (EVM) technológiának. Ezzel tulajdonképpen minden LaserJet egy apró, a világhálóra kapcsolatban álló és azt használni képes (akár Java-appletek is futtathatók)

számítógéppé változik. Az EVM-mel felszerelt toner például megrendelheti saját cserealkatrészét egy internetes áruházból.

Magyarok a kiállításon

Sajnos az eddigi évek gyakorlatához képest igen kevés, összesen három magyar kiállító vett részt a vásáron. Ezzel a számmal egy regionális összehasonlítás esetében is igencsak hátul kullogunk, hiszen például Csehország 17, Lengyelország 14, Szlovénia pedig 8 kiállítóval képviseltette magát. Csak összehasonlításképpen, Tajvan 540 standon állított ki! A hazai cégek távolmaradását sokan sokféleképpen magyarázzák, vannak, akik a magas, összesen akár a tízmillió forintot is elérő költséget említik, míg mások in-

kább a rossz 2000. évet, illetve a tavalyi vásáron való részvétel elmaradt hasznát nevezik meg okként. Az mindenesetre bizonyos, hogy mind a három jelen lévő cég önerőből, központi segítség nélkül állított ki.

A magyar kiállítók közül elsőként a LaserBit standját kerestük fel, ahol a cég saját fejlesztésű lézeres adatátviteli berendezéseit vonultatta fel. A két éve alapított cég az előd CrownTech Ltd. tevékenységét folytatja magas színvonalon, elsősorban az adatátvitel területén. A magyar-angol-amerikai tőke bevonásával létrehozott vállalat igen sikeresnek mondható, hiszen termékeit felhasználják például az USA-ban, Kanadában, Kuvaitban, Izraelben, és több európai országban is.

Az eszközök gyakorlatilag az összes létező adatátviteli kapcsolatot lefedik, legyen szó akár 10 Mbps-os Ethernet, 2 Mbps-os E1

vagy akár 155 Mbps-os ATM-átvitelről. A különféle kapcsolatokhoz egy-egy pár lézerfejre van szükség, és persze ezek „egymásra látására”. A két végpont közötti távolság akár öt kilométer is lehet. A lézeres kommunikációs eszközökön kívül a cég optikai konvertereket és multiplexereket is bemutatott.

Szintén a kommunikációval kapcsolatban állított ki a 77 Elektronika Kft., mely elsősorban orvosi elektronikával foglalkozik. A CeBIT-en azonban nem ezek, hanem a világviszonylatban is különlegességnek számító analóg és digitális (ISDN) vonalszorosító berendezések játszották a főszerepet. Ezek lehetővé teszik, hogy egyetlen, már meglévő réz érpár segítségével a távközlési szolgáltató több előfizetőt is elláthasson hagyományos analóg (POTS) vagy akár ISDN-kapcsolattal. A megoldás előnyei nyilvánvalóak, hiszen az új felhasználók rendszerbe történő bekapcsolásához nincs szükség új kábelek kihúzására, ami különben igen költséges és időigényes volna. Ilyen berendezéseket a világon csak pár cég képes gyártani, és a 77 Elektronika vevői között olyan nagyságok is megtalálhatóak, mint például a Deutsche Telekom.

A 77 Elektronika Kft. '86-ban alakult, mint családi vállalkozás, és az elmúlt tizen-

nég esztendő alatt 240 főt foglalkoztató, 26 országban jelen lévő céggé nőtte ki magát. A cég dinamizmusát mutatja, hogy munkatársainak csaknem ötöde a fejlesztésben dolgozik. A CeBIT-en már hagyományos kiállítóknak számítanak, hiszen immár negyedik éve vannak jelen, ráadásul pavilonjukat saját tervezőcsapatuk készítette, ugyanazok, akik a termékek külső megjelenéséért is felelnek.

Banki megoldások

A banki elektronika pavilonjában találtuk a Minor Rendszerház standját, ahol különféle ügyfélhívó és beléptetőrendszereket állított ki a gyártó. A vállalat olyan komplett megoldásokat

szállít, mely egy hálózatban tartalmazza az sorszámkidó gépet, a pénztárnál található ügyfélhívót, valamint a központi ellenőrző rendszert is, mellyel az egész folyamat kontrollálható és beállítható. Q-Control nevű terméke mind hardveres, mind szoftveres módon megrendelhető. Ez utóbbi esetben a már meglévő számítógépes hálózatra kerülnek telepítésre a megfelelő programok. Az egész rendszer igen sokoldalúan konfigurálható, és több nyelven is képes a kommunikációra.

LEGEK VÁSÁRA

A CeBIT látogatója a hihetetlen méreteket, a termékdömpinget és rongyrázást látva aligha gondolná, hogy az iparág a tengerentúlon és Ázsiában komoly válsággal küzd, ami Európában is érezteti hatását. A március 22-28. között Hannoverben megrendezett vásár főszervezője, a Messe AG az általános recesszió ellenére az eddigi legnagyobb vásárt tudhatja maga mögött.

A mintegy 431 ezer négyzetméter alapterületű kiállítás 60 országból érkező, 8100 kiállítója összesen 26 pavilont töltött meg, melyek legnagyobbjában csaknem a Budapesti Vásárcsoporthoz hasonló területre elférne a maga 60 ezer négyzetméterével. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy az utóbbi években ennek is csak töredékét sikerült megtölteniük a hazai informatikai rendezvényeknek. Ami a látogatói számot illeti, lapzártánk idején még nem tudhattunk pontos adatokat, de az már bizonyos, hogy elérte, sőt valószínűleg meg is haladta a tavalyi 782 ezret. A CeBIT grandiózus méreteit jól érzékelteti, hogy az egy hét alatt összesen 14 ezer ember sürgölődött a háttérben, a ruhatárosoktól a buszsofőrökön, tűzoltókon és hosztesszekon át a parkolói forgalomirányítók seregéig.

Abban, hogy a CeBIT a világ legrangosabb ilyen jellegű eseményévé vált, nagy szerepet játszott, hogy békésen megfér egymás mellett a populáris, közönségcsalogató, show-műsorokkal tarkított, lufiosztogató szibvásár az inkább csak a szakma szűk rétegének szóló standokkal. Ennek feltétele persze a jó szervezés, hogy a szakmai és a populáris kiállítók egymástól elkülönülhessenek, miközben mindenki megtalálja a saját közönségét. Az óriási területen elszórt pavilonokat gyalogosan bejárni csaknem lehetetlen, ha pedig az emberfia nézelődik is, netán végigáll vagy ül pár előadást, akkor tényleg kemény feladatra vállalkozik. A kisebb város méretű területen busz és taxi szállítja az embereket a pavilonok között, de a meglehetősen távoli parkolókból érkezőket is buszok gyűjtik össze. Akik nem kocsival érkeztek, Hannoverből 18 perc alatt kivillamosozhattak a vásárra, vagy a központi pályaudvarról vonaton is utazhattak, ami körülbelül nyolcperces utat jelentett.

A rendszer több egységből áll. A TOTEM névre hallgató jegykidó terminál egyaránt lehet gombos és érintőképernyős kivitelű is. Ez utóbbi képernyőjének tartalma tetszőlegesen meghatározható és változtatható a központi számítógép segítségével, akár korlátlan mennyiségű információt szolgáltatva. A TOTEM érintőképernyőjén az ügyfél igény szerint kiválaszthatja a számára megfelelő nyelvet (egyszerre három különböző nyelv használatára van lehetőség), amelyen majd a hívás és az ügyintézés történik. Az ügyintézők kiválasztására akár fénykép alapján is lehetőség van.

Az ügyintézők részére választható a KB19 névre hallgató billentyűzet (hardveres megoldás) vagy a MINO-Q nevű szoftver, mely Windows NT alatt fut. E két eszköz segítségével lehet az ügyfélkezelést végrehajtani. Mindkét megoldás esetében a Q-Control igen intelligensen képes kezelni az ügyfeleket. Lehetőség nyílik például az úgynevezett VIP-funkció használatára, melynek segítségével lehetőség van a kiemelt ügyfelek soron kívüli kiszolgálására. Az ügyfelek elosztását szintén a különböző munkahelyek aktuális terhelhetősége szerint végzi a rendszer.

A központi ellenőrző és konfiguráló felület webes alapú, így az adminisztrátor akár a banki intranet segítségével, a központból is elvégezheti az összes lényeges beállítást, illetve figyelemmel kísérheti a folyamatokat.

Fülöp Norbert
– Rosta Gábor

JÁTÉK

h í r e k

Fejlesztői díjak

A március vége hagyományosan a díjosztás ideje. Ekkor kapják meg a filmesek az Oscart, valamint a számítógépes játékok fejlesztői is a Nemzetközi Játékfejlesztők Társasága (IGDA) díjait. Közel azonos számú kategória van, mint az Oscarnál. A zsűri tagjai minden kategóriában a legkiemelkedőbb megoldásokat értékelték.

Életmű kategória: Will Wright.

Az Első Pingvin-díj: Chip Morningstar és Randy Farmer (LucasFilm).

Kezdő stúdiók díja: a Counter-Strike Team.

Az IGDA díja a közösségért kifejtett munkáért: John Carmack.

Az év legjobb játékkaraktere: Seaman - Yoot Saito.

A legjobb hang: Matt Uelmen, Jason Hayes, Glenn Stafford & Andrea Pessino a Diablo II-ért.

A legjobb játékterv: Harvey Smith és Warren Spector - Deus Ex.

A legjobb szinttervezők: Jim Molinets és csapata - American McGee's Alice.

A legjobb programozó: a The Sims programozócsapata. Díj a legjobb képi megjelenítésért: Ryuta Ueda & Kazuki Hosokawa - Jet Grind Radio.

Az év játék díja: The Sims.

A legsikeresebb játékok díja (ötven kapták): A Counter-Strike csapat - Counter-Strike, Hitmaker - Crazy Taxi, ION Storm Austin - Deus Ex, Smilebit - Jet Grind Radio, Monolith - No One Lives Forever.

Ezeket felül kiosztották egy másik helyszínen a Független Játék Fesztivál díjait is. A Seumas McNally Nagydíjat a Shattered Galaxy kapta, melyet a Nexon fejlesztett. A legjobb képi megjelenítés: Hardwood Spades a Silvercreek Entertainmenttől.

A legjobb hang: Chase Ace 2 a Space Time Foamtól.

Majesty kiegészítő

Az Infogrames (<http://www.infogrames.com/>) megerősítette, hogy elkészült Majesty: The Fantasy Kingdom Sim című játéknak kiegészítőjével, és napokon belül megkezdheti a szállítást a tengerentúli boltokba. Ezt néhány héttel követi az itthoni megjelenés, így április közepén már mi is folytathatjuk a kalandjainkat. A Majesty: The Northern Expansion a fejlesztők szerint egy tucat új küldetést tartalmaz, valamint egy sor új szörnyet és egyéb ellenfelet, ehhez kapcsolódóan új épületeket, valamint a szörnyek odúit és természetesen új varázslatokat.

Blade of Darkness

A Rebel Act Studios (<http://www.rebelact.com/>) kiadott egy pályatervezőt a nemrég megjelent Blade of Darkness című játékához. A csomagban nemcsak a pályatervező, de térkép és textúracompiler is található, valamint Plug-inek a 3D Studio Max programhoz és más 3D-modellezőkhöz. Mindezeket felül persze a szükséges dokumentáció és néhány például szolgáló térkép is jár a többi dologgal. Innen szedhető le: <http://www.rebelact.net/darkness/downloads.shtml>

HADAK, HUSZÁROK

HÁROM-NÉGY-ÖTSZÁZ ÉVVEL EZELEŐTTI, GYAKORTA PUSZTÍTÓ EREJŰ EURÓPAI HÁBORÚK ELEVENEDNEK ITT FEL, UKRÁN FEJLESZTŐK ÉS EGY NÉMET KIADÓ JÓVOLTÁBÓL. A COSSACKS – EUROPEAN WARS KÉTSÉGGKÍVŰL AZ UTÓBBI ÉVEK EGYIK LEGJOBB VALÓS IDEJŰ STRATÉGIAI JÁTÉKA, VALÓSÁGOS HADVEZETÉSI GYAKORLÓPROGRAM, MELYBEN TÖBBSZÁZAS, SŐT AKÁR TÖBBEZRES SEREGEKET IS IRÁNYÍTHATUNK, JAVARÉSZT TÖRTÉNELMI HELYEKEN.

▶ A XVI-XVIII. századi Európa gyakorlatilag a vég nélküli csatározások, háborúzások terepe, mi még javában a törökökkel voltunk elfoglalva, amikor például a harmincéves háborúban (1618–1648) német nyelvterületen egész megyék néptelenedtek el, az ukránok és oroszok pedig még a tatárok ellen hadakoztak, a lengyelek meg élethalálharcukat vívták az oroszok, a poroszok és az osztrákok ellen.

A Cossacksban összesen tizenöt nép színeiben indulhatunk, a teljesség kedvéért: Algéria, Anglia, Ausztria, Franciaország, Hollandia, Lengyelország, Oroszország, Piemont, Poroszország, Portugália, Spanyolország, Svédország, Törökország, Ukrajna és Velence. Valamennyi ország önálló, alapvetően csak rá jellemző grafikai megjelenítéssel, gazdasággal, technikai fejlettséggel, katonai előnyökkel és hátrányokkal, egyedi egységekkel és technológiákkal rendelkezik. A kampányokban és egyéni hadjáratokban összesen nyolcvanöt nagyméretű háborús térképen hadakozhatunk. A küldetések jelentős része valós történelmi helyzeteket, konfliktusokat, ütközeteket elevenít fel, mint például a már emlegetett harmincéves háborút, az angol forradalmat, az angol-holland tengeri háborút, a spanyol örökösödési háborút, az úgynevezett hétéves háborút, az ukrán függetlenségi háborút, illetve a tengeri kalózkodás elleni permanens ütközeteket.

Bár elsősorban hadászati játékról van szó, azért a hátszág, a hadsereg ellátását biztosító stabil gazdaság megteremtése egyáltalán nem elhanyagolandó feladat, sőt, gyakran ezen áll vagy bukik a siker. Hat fő forrásból – élelem, fa, kő, arany, vas és szén – meríthetünk, utóbbi hármat végtelenített bányából termelhetünk, a termelékenység csak a föld alatt dolgozó munkások számától

függ. A nyersanyagok nagy része itt nem az építkezésre, hanem a hadsereg táplálására kell, újfajta megközelítés, hogy katonáink, parasztjaink és munkásaink ezúttal folyamatosan fogyasztják az élelmet, ráadásul a regimentnek állandóan zsoldot (aranyat) kell fizetni, a tüzérség és a kézfegyverek pedig permanens vas- és szénutánpótlást igényelnek. Roppant kellemetlen tud lenni, ha az élelmiszerhiány miatt a csata közepén hullani kezdenek az emberek, vagy ha egészen kiélezett helyzetben a tüzérek nem tudnak fedezetet biztosítani, mert nincs vas a golyóhoz.

Nem minden pályán tudunk bányákat építeni, ilyenkor a piac lesz a központ, ahol viszont az árfolyam rendre aszerint változik, éppen miből mennyit kínálunk fel eladásra vagy miből mennyit akarunk megvenni.

A már megszokott bányák, farmok, városházak, templomok, barakkok, lovardák, ágyúöntödék és a technológiai tudás fejlesztés-

HÁBORÚK

moly ára van, a fenntartásuk hosszabb távon nagyságrendekkel többbe kerül, mint a reguláris hadseregé. Ráadásul arra is vigyáznunk kell, nehogy a kincstár egy pillanatra is elapadjon, mert abban a minutumban a zsoldosereg fellázad, és ellenünk támad. Jártam már úgy, hogy szép gondosan felépítettem a sereget, aztán egyszer csak jött a villámcsa-

pás, és ahelyett, hogy a poroszokat gyalultam volna a földbe, a saját jobbszárnyamat kellett felaprítani, mondanom sem kell, dupla véráldozattal.

A taktika a Cosacksban egyébként is rendkívül fontos, a különböző terepszonyokat, dombokat, erdőségeket, mocsaras területeket mind figyelembe kell venni az előrenyomulásnál. Valóságos hadvezetői ismeretekre tehetünk szert, ebben a játékban

őket a tüzérséggel és a muskétásokkal, vagy hogy a lándzsásokkal milyen formációban vonulok fel. Ahány nép, annyiféle sajátos alakulat, vannak itt pandúrok, huszárok, kozákok, szpáhik, janicsárok és hetmanok is. A porosz és osztrák nehézlovasság, a híres-hírhedt dragonyosok például a játékban is elég félelmetes erőt képviselnek, egészen addig, amíg nem sikerül őket az ágyúk elé csalni vagy beszorítani egy völgybe. A huszárok pedig rendkívül mozgékonyak, ha ügyesek vagyunk, oldalról váratlanul lecsaphatunk az ellenfél ágyúsorára, és a magunk oldalára állíthatjuk azt. Egy szó, mint száz, nagyon meg kell gondolnunk, hogy mikor, ki ellen, kit, hogyan és honnan vetünk be.

A játék során állítólag összesen több mint 300 egység- vagy épületjavítást (upgrade-elést) alkalmazhatunk, persze mindnek megvan a maga ára. (Csak a gyalogos katonáknak vagy nyolcféle védelmi és ugyanennyi támadó erősségi fokozata van, ezeket ráadásul külön-külön kell feljavítanunk.) A fejlesztők szerint a program összesen 8000 (!) egységet tud együtt kezelni, én idáig nem jutottam el, de azt megtapasztaltam, hogy 2000 egység minden további lassulás nélkül pörgött a képernyőn. (Minimális konfiguráció: P200 MHz, 32 MB RAM, 1 MB videokártya, 200 HDD.)

P. B.

comptech@comptech.hu

tésére szolgáló akadémiák mellett szintén új-szerű megoldás a „diplomáciai centrum” bevezetése, ahol jó pénzért külföldi zsoldosokat bérelhetünk fel, méghozzá viszonylag olcsón és gyorsan. Ennek azonban később ko-

tényleg nagy jelentősége van minden apró mozzanatnak: hogy hová telepítem a tüzérséget, hogy hol állítom fel és mikor vetem be a könnyű-, mikor a nehézlovasságot, mikor támadok a gránátosokkal, hogyan fedezem

Versenyben áll az idővel? Előzzön!

Bérelt vonali internet-hozzáférést, virtuális magánhálózatokat, tűzfalas biztonsági megoldásokat és egyéb IP alapú szolgáltatásokat nyújtunk.

A világ első számú kereskedelmi internet-szolgáltatója

- a legnagyobb saját tulajdonú gerinchálózattal
- hetvenezer elégedett vállalati ügyféllel

Nincs felső sebességhatár

Pénzvisszafizetési garanciát vállalunk

- garantált sávszélesség
- 100%-os rendelkezésre állás
- válaszidők: Európán belül 85, tengeren túlra 120 ezred másodperc
- 24 órás professzionális ügyféltámogatás

UUNET – The Intelligent Choice

info@hu.uu.net, www.hu.uu.net

UUNET Magyarország Kft.
1054 Budapest, Szabadság tér 7. Bank Center
Tel.: 474-8246

WORLD.COMSM

UUNET
A WorldCom Company

SAJTÓ- FOTÓK weblapon

Egy fotóriporter munkáját az átlagos újságolvasó általában a cikkek mellett elhelyezett egy-egy képből ismerheti meg. Egyéb lehetőség sem kínálkozik a fotósok nagyobb lélegzetű munkáinak áttekintésére, hiszen az olvasók többsége fotókiállításokra sem jár, ahol lehetősége lenne ilyen irányú tapasztalatok szerzésére. Ezen kíván változtatni a Magyar Fotóriporterek Társaságának vadonatúj weblapja, a www.sajto-foto.com címen. Itt megtekinthetjük a tagok legjobb képeit, akár teljes képriportokat is. Akit az illető fotóriporter jobban érdekel, az életrajzi adatokat is talál a fotók mellett, publikációk listáját, és természetesen a pályafutása során elnyert díjakat. A fotók színvonalára biztosíték, hogy az alkotók között Ba-

logh Rudolf-díjas és World Press Photo kiállításán díjazott fotográfus egyaránt előfordul. Azt, hogy az informatika a fotóriportereket is megérintette, abból lehet leszűrni, hogy nemcsak fotókkal, hanem számítógépes grafikákkal is találkozhatunk az oldalakon, így megtekinthetjük Horváth Péter grafikáit, illetve Batha László képeit. A későbbiekben komplett, virtuális kiállítások végigjárására is lehetőséget biztosít a weblap. Első ezek közül a Magyar Sajtófotó 2000 kiállítás, melynek teljes anyaga még nem, de a díjazottak összes képe megtekinthető. A Sajtófotó kiállítás április 22-ig tart nyitva a Nemzeti Múzeumban, ezt követően kerül fel a weblapra a kiállítás összes képe.

Céges internet

MÉG PÁR ÉVVEL EZELŐTT A VÁLLALKOZÁSOK ZÖME CSAK TERVEZGETTE, HOGY MEGJELNIK A VILÁGHÁLÓN, MA MÁR KEVÉS AZ OLYAN CÉG, AHOL LEGALÁBB EGY SZÁMÍTÓGÉP NE LENNE RÁKÖTVE AZ INTERNETRE. A VEZETŐK FELISMERTÉK, HOGY A VILÁGHÁLÓ NEM CSAK ÚJ PIACOK MEGSZERZÉSÉBEN, ARCULATÉPÍTÉSÉBEN, INFORMÁCIÓKÖZLÉSÉBEN SEGÍT, DE AZ ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM FEJLŐDÉSÉVEL MÁR KÖZVETLEN HASZNOT IS HOZ A KONYHÁRA.

■ A cégek az egyéni felhasználókkal szemben befektetésnek tekintik mind az internetes kapcsolatot, mind a világhálón való jelenlétet, így természetesen igényeik is mások. Éppen az eltérő kívánalmak miatt az internet-szolgáltatók is specializálódtak, vagy csak lakossági, vagy csak üzleti hozzáférést kínálnak – ha pedig mindkettőt, akkor a két tevékenységet gyakran külön, egymástól független gazdasági egységekre, üzletágra bontják szét. Ahol a két terület egymás mellett működik, ott többnyire az üzleti felhasználók hozzák a bevételek zömét.

Internet, a befektetés

Mivel a cégek elsősorban befektetésként kezelik az internetet, többségük nem egyszerűen hozzáférést, hanem speciális problémákra konkrét megoldáscsomagokat igényel. A hozzáféréseken túl a vállalkozás weboldalának elkészítése, annak gondozása, a saját domainnév regisztrációja vagy server-hosting is szerepel a kínálatokban.

A speciális igényekre jó példa, hogy vannak cégek, melyek szeretnék ugyan, hogy munkatársaik egymással és a külvilággal elektronikus úton levelezhessenek, de nincs szükségük teljes körű internetszolgáltatásra. Számukra készült a Interware CégPosta szol-

Kürtölő

A rendszergazdáknak előbb-utóbb alaposan át kell szervezni napi tevékenységüket, és ebben új fontossági sorrendet kell meghatározniuk. Azért gondolom ezt, mert újsághírek sokasága szól olyan támadásokról, számítástechnikai rendszerekbe való illetéktelen behatolásokról, amelyek megelőzhetőek lettek volna, ha a rendszergazda rendszeresen tette volna a dolgát. A helyzet furcsasága az, hogy a rendszergazdáknak azok adnak munkát, akiknek ehhez semmilyen jogosítványuk sincs, sőt!

Az alapproblémát a szoftvergyártó ipar idézi elő, de ez az iparág mind a mai napig megteheti, hogy a döglött lovat áttolja a felhasználó oldalára. Miről van szó?

A rendszerek megalkotói nagyon sokáig csak a rendszer működőképességét tesztelték; a hálózatok általánosság válságig egyáltalán nem figyeltek arra, hogy a rendszerekbe kívülről ne lehessen beavatkozni. Mire észbe kaptak, addigra a potenciális támadók már jobban ismerték a rendszerek gyenge pontjait, mint azok, akik a programot írták.

● Tény, hogy a leggyakrabban használt operációs rendszerek hibásan, biztonsági szempontból „lyukasan” kerültek a piacra.

● Tény, hogy a szoftvergyártók nem hívják vissza a hibás terméket, amikor felfedeznek egy-egy biztonsági lyukat, hogy aztán a terméket kijavítva visszaküldjék a vásárlójuknak; hanem csak úgynevezett „hotfix” vagy „patch” programokat állítanak elő, amelyek segítségével a felfedezett biztonsági rések betömhetők.

● Tény, hogy az így előállított javító „hotfix” vagy „patch” programokat a szoftvergyártók, az iparágra jellemző nagyvonalúsággal, lényegében bárki számára elérhető módon teszik közzé.

Más iparágból vett hasonlattal élve: azt teszik, amit egy biztonsági zárat gyártó cég tenne, ha tv-reklámban értesítené vásárlóit a termékének hibáiról, megadva az átlagos pontos paramétereit. A mackósoknak ettől kezdve nincs más dolga, mint nézni a reklámot, és a gyártó által javasolt átlakccsal nyitogatni a zárat. Persze a biztonsági zárat használó ügyfél is nézheti a tv-reklámot, és fejéhez kaphat, hogy gyorsan zárat kell cserélni, csak hát ő egyszer már fizetett a zárért, a beszerelésért, a biztonsági kulcsmásolatokért, ezeket most mind-mind kidobhatja az ablakon, és saját kezűleg, pénzt, energiát nem kímélve cserélnie kell nemcsak a zárat, de minden hozzá csatlakozó eszközt is.

Visszatérve az eredeti problémához: sajnos tény, hogy az informatikai rendszer gazdájának sokkal nagyobb esélye van arra, hogy a fent vázolt közjáték közben meglopják, mint annak, aki hibás zárat vásárolt. Az informatika területén tevékenykedő mackósoknak (cracker) elég a számítógépe előtt ülnie, és a megcélzott szerver operációs rendszerét ellenőrizni: végrehajtották-e a gyártó által ajánlott javítást? Ha nem, akkor a gyártótól kapott információ felhasználásával besétálhat olyan rendszerekbe, amelyekért a vevő kifizette a biztonságos használat árát is.

A biztonságtechnikával foglalkozó szakemberek szerint manapság a rendszergazdák legfontosabb tennivalóinak egyike a „hotfix” vagy „patch” programok követése és módszeres végrehajtása kell legyen.

Kürti Sándor
sador.kurti@kurt.hu

TÖBB

mint kapcsolat

gáltatása, feltéve, hogy rendelkeznek saját lokális számítógép-hálózaton lévő mail-szerverrel. A csoportos levelezéshez feltétlenül szükséges a domainnév-regisztráció. A lokális mail-szerver segítségével korlátlan számban hozható létre a munkatársak számára személyre szóló postafiók: például kis.jakab@cegnev.hu.

Webes árak

A céges internet első lépcsője a saját honlap megjelenítése. Az internetszolgáltatók többsége vállal weblapkészítést. Mivel a weboldal, mint egy kirakat, meghatározója a cégről alkotott képnek, mindenképpen érdemes szakemberhez, úgynevezett webdesignerhez fordulni: a művész tervezők, html-programozók segítenek a legjobb megoldásokat megtalálni. Természetesen ilyenkor mélyebben kell a zsebbe nyúlni, de a szépségnek mindig és mindenhol megkérjük az árát. Konkrét összegekről nemigen beszélhetünk, hiszen az alkalmazott ötletek, a felhasznált munkaóra mind-mind befolyásolja az árakat. Mindenesetre 100 ezer forint alatt nemigen lehet megúszni a dolgot – ez egyszeri kiadást jelent –, amihez a karbantartás és frissítés havi díját – 20 ezer forint körüli összegnél kezdődik – kell még hozzászámolni. A költségek határa gyakorlatilag a csillagos ég, hiszen a legkorszerűbb webes technológiák – Java, ActiveX, ASP, CGI stb. – fejlesztéséért és alkalmazásáért borsos árakat kérnek a szolgáltatók.

Adattábla-szolgáltatásért az előbbinél valamivel kevesebbet kell fizetni. Ilyen jellegű honlap elkészítésénél nem annyira a megvalósítás, mint inkább a folyamatos karbantartás és frissítés emeli meg a számlát. Legtöbbször valamilyen standard formátumban – Word táblázat, Excel, Paradox, dBASE – készülnek ezek az adathalmazok, amelyek a rendszer felállítását követően egy gombnyomással „webesíthetők”. Ennek teljes költsége az egyszeri díjból – nagyjából 20 ezer forint –, a testre szabott kliensprogram árából, valamint a havi 15 ezer forint körüli ös-

szegből tevődik össze. A honlap önálló frissítése FTP-vel is készülhet, amit a WebStat látogatottsági statisztika generálásával lehet kiegészíteni. Így mindig pontosan nyomon követhető, mennyien nézték meg a websiteot. Ennek a szolgáltatásnak az igénybevételeért hozzávetőleg 5 ezer forint havi kiadásra számíthatnak a felhasználók.

Amennyiben bárkinek technikai segítségre lenne szüksége – például weblapok felhelyezéséhez, programozás ellenőrzéséhez vagy helyszíni installáláshoz –, akkor hozzávetőleg 5 ezer forintos óradíjjal lehet szakembereket kérni.

Kell egy szerver

A szolgáltatók a náluk készült weblapokat kérésre saját szerverükön is elhelyezik, amit azután az ügyfél önállóan menedzselhet. Az ilyen, úgynevezett virtuális webszerver a szolgáltató saját számítógépének tárolókapacitását használja, a TVnet esetében 1000 forint belépési, valamint megabyte-onként havi 2 ezer forintért. Amennyiben az ügyfél saját webszervert kíván üzemeltetni, az lehet a végponton – a felhasználónál – vagy a szolgáltató telephelyén. Az előbbi havi 30, míg az utóbbi havi 25 ezer forint kiadást jelent a TVnetnél. Távoli webszerver esetén az FTP-

kliensprogram segítségével a felhasználó bármikor feltöltheti elkészült anyagát vagy módosíthatja.

A szolgáltatók úgynevezett szerverfarmjain bármilyen szerver elhelyezhető. Ez utóbbinál a cég a szervert vagy bérlő a szolgáltatótól, vagy ha sajátot akar, azt nem a telephelyén, hanem a szolgáltató által üzemeltetett szerverfarmokon tarthatja. Az Interware farmján például havi 30 ezer forint ellenében légkondicionált, az áramkimaradásoktól szünetmentes tápegységgel védett környezetben, folyamatos operátori felügyelet mellett helyezhetik el a cégek saját szervereiket. A szükséges karbantartásokra, javításokra a nap bármely szakában mód van, a farmon működő terminálok segítségével. Forgalmi korlát nincs, a sáv szélesség az igényeknek megfelelően bővíthető. Mivel a havi díjon felül a forgalom után már nem kell fizetni, a szerver fenntartásának költsége tervezhető kiadást jelent. Az Advance Hosting csomag 60 ezer forintos havi díjért magában foglalja a szerver telepítését és konfigurálását is, a teljes körű rendszeradminisztrációval egyetemben.

Saját webszerver esetén nem elhanyagolható szempont a biztonság, ami természetesen eszközöket, így befektetést igényel. A router, tűzfal és backup eszközök még ma is meglehetősen nagy egyszeri kiadást jelentenek, ezért egyes szolgáltatóknál bérelhetőek, elosztva ezzel a költségeket.

A TVnet Linux Router Projektje (LRP) a három funkciót ötvözi, így a felhasználóhoz kitelepített 32 bites kompakt számítógép nemcsak biztosítja a különböző IP-hálózatok közötti kapcsolatot – router –, garantálja a biztonságot – tűzfal –, de még az elsődlegesen használt adatátviteli útvonal megszakadása esetén is átvált egy másikra. Ez utóbbi természetesen egy alternatív telefonvonalat vagy ISDN-kapcsolatot feltételez, melynek kiépítése azonban már nem a szolgáltató, hanem a telefonszolgáldolga, természetesen a megrendelő költségén.

Fülöp Norbert

nfulop@comptech.hu

TÖLTHETEK?

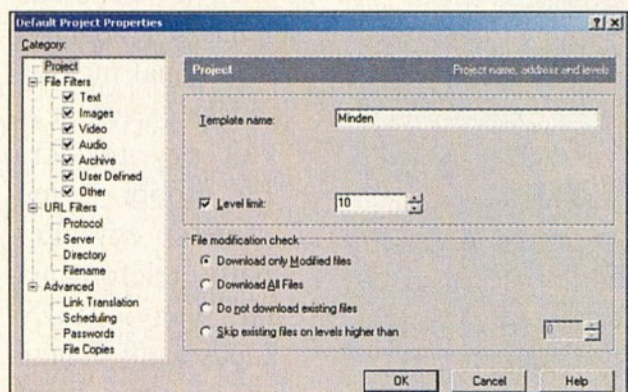
PÁR ÉVVEL KORÁBBAN A LETÖLTÉS SZÓRA MÉG MEGREZZENT VOLNA A MŰVELT IDEGRENDSZER. MA IS, DE EGÉSZEN MÁS OKBÓL: „CSEMEGÉT TALÁLT VALAKI AZ INTERNETEN”. OLYAN PROGRAMOT, DOKUMENTUMOT, KÉPET, FILMET, BÁRMIT, AMIT ÉRDEMES ELTÁROLNI VAGY JOBBAN MEGÉRI OFF-LINE VÉGIGBOGARÁSZNI.

► Töltsük tehát le. A zöldfülűek ilyenkor a böngésző mentés funkciója után kapkodnak. A haladók felhős nyugalommal kattintanak ötöt, és varázsolnak...

Off-line böngészés

A letöltés rendkívül időrabló tevékenység lehet. Ha a teljes honlap tartalma érdekel tőviről hegyire vagy például egy képsorozatra vágyunk, a feladat vég nélküli kattintgatási orgiává fajulhat. Ez a tevékenység márpedig jól algoritmizálható, vagyis a probléma megfogalmazható számítógépes program nyelvéen is, az automatika a segítségünkre siethet.

Vannak olyan helyek, amelyek – a Webmester figyelmessége folytán – eleve tartalmazzák a teljes honlap egy, tömörített állományként való letöltésének lehetőségét. Ez persze méretfüggő móka, de nagyon barátságos szolgáltatás. Nem minden esetben vagyunk ilyen kényelmes helyzetben, a monoton mentégetés ellen az „Off-line böngésző” programok vastag vértje véd. Meghatározhatjuk, hogy honnan szeretnénk letölteni: A beírt és alatt elhelyezkedő címekről? Kövesse a más domain irányába mutató „ugródeszkákat”? Vigyázat, ez utóbbi lehetőség választása esetén hamar megtelik a mégoly feneketlen háttértár is! Mondják, hogy megfelelően választott hat ugrással az internet minden pontja elérhető...

Hasznos szolgáltatásuk még ezeknek a programoknak a szűrési funkció. Beállíthatjuk, hogy milyen állománytípusokat kívánunk letölteni. Sőt, azon belül, hogy milyen méret alatt-fölött. Gondoljunk csak bele, milyen lehetőségek nyílnak például egy sportfotókat publikáló oldalon: megadjuk a programunk-

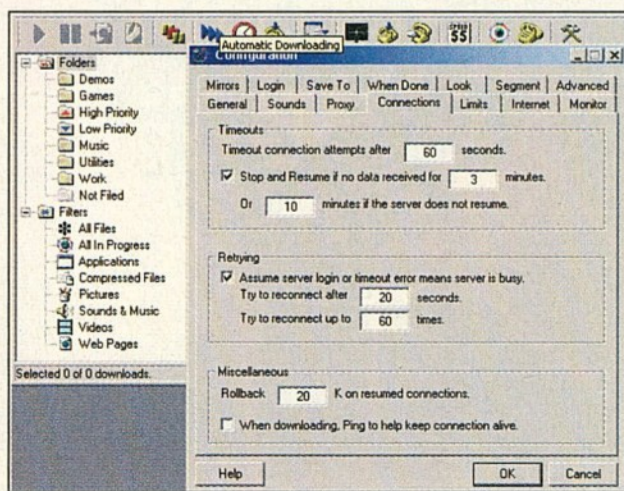
nak a címet, kiválasztjuk, hogy csak a képeket, mondjuk 15 kB felett (így a kicsi mintaképek a szerveren maradnak), elindítjuk a háttérben a letöltést, közben keverhetünk magunknak egy szörpöt. Mondjuk jaffát. A beírt címen található, a honlap határain belülre mutató linkeket végigkövetve, a program felkutatja az összes képállományt, majd automatikusan letölti nekünk. Ez még nem minden! Akár tíz párhuzamos csatornán egyidejűleg hozathatjuk le. Ennek csak a hálózati kapcsolatunk áteresztő képessége szab határt.

Intelligens letöltés

Jelentkezzen, akivel nem fordult még elő, hogy egy nagyobb méretű állomány letöltése közben megszakadt a kapcsolat, valami rejtélyes oknál fogva megállt az adatok áramlása. Lehetett újrakezdeni, rászanni még egy éjszakát és néhány körmöt, amelyeket a letöltendő állomány tartalmának újdonsága okozta izgalomban rágnak tövig.

Összefoglaló néven „Download Manager”-ként hivatkozhatunk azokra a programokra, amelyek ezen a területen megkönnyíthetik az életünket. A szolgáltatás lényege: a letöltés során megszakadt kapcsolatot újra felépíti, és ott folytatja a letöltést, ahol korábban abbahagyta. A profi célszoftverek az egyes állományok letöltéséhez kapcsolható funkciók rendkívül széles skáláját nyújtják.

A letöltést tökéletesen automatizálhatjuk: Meghatározható, hogy mikor kezdjen el letölteni – ha nincs a gép rákapcsolódva az internetre, megoldja maga a bejelentkezést –, beállíthatjuk, hogy mikor hagyja abba, és

ha abbahagyta, megszakítsa-e a vonalat, esetleg kikapcsolja-e a számítógépet. A letöltendő állományok listájában előbbre vehetjük a számunkra fontosabbakat, és megjelölhetjük a legkevésbé fontos állományt. Bekapcsolhatjuk a letöltési automatikát: ha kész van az egyik állománnyal, kezdje el lehozni a sorban következőt. Arra is van lehetőség, hogy egyszerre több állomány letöltését elindítsuk.

Biztonság

Állományok letöltése bizalmon alapuló tevékenység. Mindenekelőtt a programok letöltése, védelmi rendszer nélkül és bizonyos mértékben azzal együtt is, gyakorlatilag megfelel a forrás iránti korlátlan bizalom kinyilatkoztatásának. Veszélyes dolog, ezért van né-

MIVEL TÖLTÜNK?

Számtalan fájl letöltését megkönnyítő program létezik, melyeket természetesen letölthetünk az internetről, ráadásul nagyon sokukat teljesen ingyen. NetAnts, Go!zilla, Getright, ReGet, amelyek http-protokollt is ismernek, vagy csak az FTP-protokollt használók, mint a LeechFTP (igaz, már többéves, de mégis sokan töltögetnek vele könnyű kezelhetősége miatt), Bulletproof FTP, Absolut FTP... Csak FTP-zésre közel 200 programot ajánl fel a www.tucows.com keresője, míg a letöltésszervezőkből (download manager) 18-at. Szerkesztőségünk munkatársai főleg a Getright-ot használják, mivel ftp-zésre és weblapokról történő letöltésre egyaránt alkalmazható. Csak egy klikk, és már jön is lefelé, amire szükségünk van. Ha olyan fájl típust akarunk leszedni, amit nem állítottunk be neki alapból, akkor csak a Ctrl+Alt+klkk linken kombinációt kell bevetnünk, és ebből máris tudja, mi a dolga. De van drag&drop módja is, amikor az ikonjára kell húzogatnunk a hivatkozásokat. Nagyméretű fájl esetén még arra is képes, hogy egyszerre több szegmensét töltsse le a sokmegás állományok.

D. G.

hány alapszabály, amihez illik ragaszkodni, ha kedves a nyugalomunk:

– Munkára használt, érzékeny vagy bizalmas adatokat tartalmazó vagy ilyen hálózatba kötött számítógépre semmi esetre se töltsünk le programot, illetve feltétlenül kövessük a helyileg kialakított biztonságpolitika ide vonatkozó előírásait.

– Használjunk vírusellenőrző és -irtó programot. <http://www.comptech.hu/VII33/html/12old.html>

– Telepítsünk tűzfalat: az utóbbi időben nagyon széles választéka érhető el az akár egyedülálló számítógépekre is, helyileg telepíthető tűzfalaknak. <http://www.comptech.hu/VII33/html/12old.html>

– Rendszeresen készítsünk biztonsági másolatot a fontos állományainkról. <http://www.comptech.hu/VII31/html/12old.html>

– Használjunk két, egymástól teljesen elzártnan működő konfigurációt. <http://www.comptech.hu/VII30/html/12old.html>

Matus Márk

Terjeszkedő SYNERGON

► (Munkatársunktól) A Synergon Informatika Rt. cseh leányvállalatát, a közelmúltban megvásárolt Infinity a.s.-t mutatták be a minap a sajtó képviselőinek Budapesten. A Synergon Rt. – vezető hazai megoldászállító vállalkozás – elnök-vezérigazgatója, Gyurós Tibor beszélt a közös stratégiáról.

A Synergon Informatika Rt. és az Infinity a.s. együttműködési tervei között szerepel a cseh cég termékportfóliójának bővítése és a szolgáltatások fejlesztése. A cseh piac a miénknél nagyobb, ami jelentős volumen-növekedési potenciált rejt magában a Synergon és leányvállalata számára. Egyszerűen megközelíthetővé válik a szlovák piac, illetve az egyesüléssel nyert piaci erő fontos lépést jelent a lengyel piac irányába.

Az 1992-ben alapított és 1994-től részvénytársaságként működő Infinity a.s. 5 telephelyen, több mint 150 munkatárssal rendelkezik Csehországban. 2000-ben 852 millió CZK árbevételt és 33 millió CZK adózás utáni eredményt regisztrált, mellyel az egyik legnagyobb független informatikai rendszerintegrátorrá vált a cseh piacon.

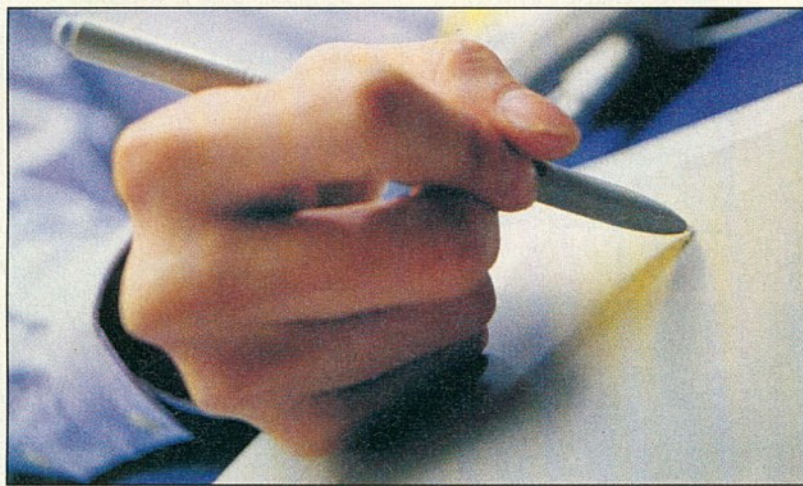
A sajtótájékoztató témája volt a Synergon Rt. új, ösztönző béripolitikája is. Eszerint a társaság első számú vezetőjének javadalmazása a Synergon idei teljesítményétől függ. Az úgynevezett hűségprogram keretében a nem vezető beosztású dolgozókat javadalmazzák. Végül, a vezetők bére idén nem változik, csak a cég nagyfokú növekedése nyomán juthatnak hozzá bónuszukhoz.

INNOVÁCIÓS DÍJ A COMPAQ

„BuildDog” szoftverének

► (Munkatársunktól) Az idei Magyar Innovációs Nagydíj pályázat díjait a közelmúltban adták át. A díjazottak között szerepelt a Compaq Computer Magyarország Kft. munkatársai által kifejlesztett intelligens épületfelügyeleti szoftver, a „BuildDog” is. A személyi számítógépek terén is vezető cég tevékenységének nagyobb része már a nagyvállalati rendszerintegrációs, szolgáltatótevékenységből származik, melyben fontos szerepet töltenek be az úgynevezett hálózatintegrációs projektek. Ezek között az utóbbi évek egyik legsikeresebb ágazata az intelligens épületek megvalósítására szakosodott szakértői központ. E csapat munkáját Marsovszky László vezeti, akinek a nevéhez a „BuildDog” kifejlesztése is kötődik.

A pályázatra nevezett szoftver immár a gyakorlati életben is bizonyított: ez képezi alapját annak az intelligens rendszernek, amely a lágymányosi Egyetemi (ELTE-BME) Campus négy épületének egyedi és integrált felügyeletét is végzi.

INTERNETES FEJLESZTŐI KÖRNYEZET a Rakit-tól

► (Munkatársunktól) Nemrég – tavaly év végén –, alakult, és nyomban nagyszabású termékkel indul a Rakit IT Fejlesztő Kft az informatikai piacon. Nem kevesebbet ígérnek, mint azt, hogy N+ névre keresztelt fejlesztői környezetükkel, illetve programozási nyelv-

ükkel jelentősen lerövidíthető az az idő, ami alatt egy teljes website felépíthető és tartalommal megtölthető, ráadásul kevesebb szakember igénybevételével. Egy, a vezető hazai site-okhoz hasonló méretű és komplexitású site-ot egy hónap alatt fel lehet építeni, és meg lehet tölteni tartalommal az N+ és a Neuron szerkesztői rendszer segítségével.

A Rakit az N+ technológiát ASP-rendszerben kívánja értékesíteni, vagyis a felhasználó nem vásárolja meg a teljes terméket, csak bérleti díjat fizet érte.

TVNET új
www.tvnet.hu
a szélessávú internetszolgáltató

Internetszolgáltatás:

Kábeltévén - a leggyorsabban

Bérelt vonalon - a legmegbízhatóbban

Mikrohullámon - a legrugalmasabban

ADSL-en - a leghatékonyabban

1135 Budapest,
Csata u. 8. III. em.
Tel.: 236-6250;
Fax: 236-6251;
e-mail: info@tvnet.hu;
http://www.tvnet.hu

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

kukac

ROBINSON

A szellemes újságírói kérdések kapcsán mindannyian elgondolkodtunk már azon, hogy mit vinnénk magunkkal egy lakatlan szigetre. A portrériportok szokásos kérdése ez, az alanyok pedig nagyképűen és sznob módon szoktak válaszolni. A legtöbben könyveket neveznek meg Spinozától a legújabb Torgyán-kötetig, a legszellemesebb még az volt, aki azt közölte, hogy ő a Hogyan építsünk könnyen és gyorsan tutajt? című kézikönyvet vinné magával.

Mivel ez a poén már le van lőve, én arra a bizonyos lakatlan szigetre csak egy mobiltelefont vinnék magammal! Ülnék a szokásos egy szál pálmafa alatt, és roomingolnék, remélem, a szolgáltatóm addigra már megállapodik a lakatlan szigetekkel is. Először is küldenék egy SMS-t az adóhivatalnak, hogy egyelőre ne várják az adóbevallásomat, de ígérem, hogy akadályoztatásom megszűnése után az lesz az első dolgom, hogy nekiülök kitölteni a kacifántos rovatokat.

Természetesen a WAP-on megnézném a tőzsdehíreket is, mert nem mindegy, hogy miként áll a szingapúri börzén a nikkell, augusztusi szállításra. Közben fogadnám a hívásokat is, hitelezőimtől újabb haladékokat kérnék, Micikével a randevút lemondanám, a szomszédot is megnyugtatom: nyugodtan másszon be a spájzablakon, ha mindenképpen el akarja zárni a nyitva felejtett vízcsapot. Ha a kijelzőn azt látom, hogy megint a bankom keres, nem fogadom a hívást, mert valószínűleg ismét rossz a számítógépük, ami ilyenkor mindig azt jelzi, hogy kiürült a számlám; nem érdekel, ha letiltják a kártyámat, itt a szigeten úgsincs ATM. A nejem is fel fog hívni, nem én hiányzom neki, csak nem találja a slusszkulcsot, pedig ott van a szokásos helyen: az előszobában a cipőszekrény mögé beesve. A srácok is felhívják, hogy felvehetik-e a széldzsekket, mert úgy hallották, hogy nekem most nem nagyon kell, és a Révai Lexikonban tartott dugipénzemből is kivennének egy ezrest zsebpénznek.

Időnként lehallgatom az üzeneteimet is, semmi fontos, csak a főnököm üzent, hogy holnap értekezlet lesz, a tisztítószalonból is felhívtak, hogy a szürke öltönyömből nem jön ki a pörköltzsaft. A harmadik napon szerencsére le fog merülni az aksi, töltő nincs nálam, a szigeten egyébként sincs konnektor. Végre zavartalanul élvezhetem a robinsoni életet! Kár, hogy nem hoztam egy jó könyvet...

Időnként lehallgatom az üzeneteimet is, semmi fontos, csak a főnököm üzent, hogy holnap értekezlet lesz, a tisztítószalonból is felhívtak, hogy a szürke öltönyömből nem jön ki a pörköltzsaft.

A harmadik napon szerencsére le fog merülni az aksi, töltő nincs nálam, a szigeten egyébként sincs konnektor. Végre zavartalanul élvezhetem a robinsoni életet! Kár, hogy nem hoztam egy jó könyvet...

Trunkó Barnabás

**BÁRCSAK A PÁRKAPCSOLATOM
MŰKÖDNE ILYEN JÓL...**

generation @ business

Az IBM CRM (ügyfélkapcsolat-kezelési) megoldásait alkalmazva olyan technológia birtokába juthat, amellyel Ön is irigylésre méltó bánásmódban részesítheti ügyfeleit, és életre szóló partnereket szerezhet. Segítségével alaposabban megismerheti ügyfelei igényeit, és személyre szabott ajánlatokat dolgozhat ki számukra. Legyen szó újgenerációs telefonos ügyfélszolgálat kialakításáról vagy a már meglévő továbbfejlesztéséről, az értékesítés támogatásáról, önkiszolgáló weboldal létrehozásáról – az IBM CRM megoldása a megfelelő eszköz. Szeretne irigykedve gondolni saját cége ügyfélkapcsolataira? Hívja az IBM-et a 06 40 200 156-os kék számon, vagy látogasson el az ibm.com/hu weboldalra, hogy üzletfelei életre szóló partnerekké váljanak!

IBM